

Kikkertundersøgelse af tyktarm

Til patienter og pårørende

rsyd.dk/tarmkræftscreening

Information om kikkertundersøgelse af tyktarm (koloskopi)

Koloskopi er en kikkertundersøgelse af hele tyktarmen. Den bliver udført med en lang, bøjelig slange med et kamera i spidsen. Slangen er omtrent så tyk som en finger. Den bliver ført ind i endetarmen og videre i tyktarmen. Undersøgelsen kan vise, om der er forandringer i tarmen.

Der pustes luft i tarmen. Det kan give følelsen af at være oppustet og/eller at få afføringstrang. Du kan opleve smerter på grund af stræk på tarmene. Her kan du få smertestillende medicin. Vi kan tage prøver af slimhinden og fjerne polypper. Dette er smertefrit.

For at kunne lave undersøgelsen skal tarmen være tømt for afføring. Derfor er en udtømning nødvendig. Udtømningen består af 2 portioner Plenvu, som er vedlagt i det fysiske brev, vi har sendt til dig.

Undersøgelsen varer ca. 1/2-1 time. Herudover må du forvente tid til forberedelse og eventuelt hviletid efter undersøgelsen, i alt ca. 2-3 timer.

Forberedelse til undersøgelsen

Du bedes kontakte endoskopienheden på det oplyste telefonnummer i dit indkaldelsesbrev, hvis:

- Du får blodfortyndende medicin (Magnyl undtaget)
- Du har nedsat nyrefunktion

Medicin

Du skal tage din vanlige medicin på undersøgelsesdagen, med mindre andet er aftalt ved kontakt til endoskopienheden.

Sukkersyge

Hvis du tager insulin, skal du måle dit blodsukker oftere i det sidste døgn før og på undersøgelsesdagen. Det kan være nødvendigt at tage lidt mindre insulin.

Ved tvivl, kontakt egen læge.

Er du i tabletbehandling, skal du holde pause på undersøgelsesdagen, indtil undersøgelsen er overstået.

5 dage før undersøgelsen

Får du jerntabletter, må du ikke tage dem. Du må ikke spise mad med synlige kerner, f.eks. brød med kerner, hørfrø, sesamfrø, vindruer mv. Desuden bør du ikke spise tomat og majs. Er der mad, du er i tvivl om, så undlad at spise det. Du skal drikke mindst 2 liter væske pr. dag.

Dagen før undersøgelsen - UDTØMNING

Udtømningen består af 2 portioner Plenvu.

Obs. Du skal følge vejledningen nedenfor og IKKE den i Plenvu pakken.

Udtømningen giver diarré, men kan også medføre kvalme, hovedpine og kuldefornemmelse. Drik derfor rigeligt med væske (2-3 liter) i løbet af dagen.

Indtil kl. 16.00 må du spise kernefri kost:

- Kogt, lyst kød (kylling eller fisk)
- Pasta
- Kogte kartofler
- Lyst brød uden kerner (f.eks. toastbrød)
- Kogte æg

Kikkertundersøgelse af tyktarm

Efter kl. 16.00 må du ikke få fast føde, men kun tynde/klare væsker (ikke mælkeprodukter):

- Bouillon og klar suppe uden fyld
- Sftevand, sodavand, sodavandsis
- Juice uden frugtkød
- Vand
- Kaffe og te (uden mælk og fløde)

Obs. Du må tage din vanlige medicin indtil 2 timer før eller 2 timer efter indtag af Plenvu (du må ikke tage jern).

Kl. 20.00:

Tilbered og drik den første portion Plenvu. Hæld **Dosis 1** (et brev pulver) i en kande. Tilsæt 1/2 liter (500 ml) vand. Rør rundt til indholdet er opløst. Det kan tage op til 8 minutter.

Blandingen drikkes langsomt i løbet af 1 time sammen med endnu 1/2 liter (500 ml) tynd/klar væske. Drik gerne så meget som muligt de næste timer - kun tynde/klare væsker.

Efter 1-3 timer vil du få løs afføring.

Vær opmærksom på

Udtømningen bliver ikke bedre af kun at drikke vand. Ved at drikke salt- og sukkerholdige væsker kan du forebygge hovedpine. Du kan opleve, at du bliver sløj og træt.

På undersøgelsesdagen

Obs. Du må tage din vanlige medicin indtil 2 timer før eller 2 timer efter indtag af Plenvu (du må ikke tage jern og tabletter for sukkersyge).

4 timer før mødetid:

Tilbered og drik den anden portion Plenvu. Hæld **Dosis 2** (brev A og brev B) i en kande. Tilsæt 1/2 liter (500 ml) vand. Rør rundt til indholdet er opløst.

Blandingen drikkes langsomt i løbet af 1 time sammen med endnu 1/2 liter (500 ml) tynd/klar væske. Drik gerne så meget som muligt den næste time - kun tynde/klare væsker.

Afføringen skal være vandtynd for, at udtømningen er fuldstændig. Er den ikke det, skal du drikke mere af de tynde/klare væsker, indtil afføringen er vandtynd.

Eksempel: Hvis mødetidspunktet er kl. 10.00, skal du drikke anden portion Plenvu kl. 06.00.

2 timer før mødetid:

Du skal være fastende. Det vil sige, at du hverken må spise eller drikke 2 timer før mødetid. Dog må du ved behov tage din vanlige medicin umiddelbart inden, du faster.

Efter undersøgelsen

- Hvis du har fået medicin til undersøgelsen, skal du måske hvile dig i afdelingen. Du frarådes at køre et motorkøretøj eller på cykel i 24 timer efter undersøgelsen. Du skal derfor sørge for at blive hentet eller tage offentlig transport hjem.
- Hvis der er fjernet polypper og/eller taget vævsprøver, kan der komme lidt blod bagefter. Det er helt ufarligt.
- Du bliver informeret om resultatet af undersøgelsen, inden du går herfra.
- Hvis der er taget prøver, vil du hurtigst muligt få svar på dem.

Risiko og komplikationer ved undersøgelsen

Det er meget sjældent, at der opstår problemer under eller efter undersøgelsen. Risikoen, for at der går hul på tarmen, er meget lille.

Hvis du efter undersøgelsen oplever

- stærke mavesmerter
 - kraftig blødning
 - feber over 38 grader
- skal du kontakte endoskopienheden.

Uden for dennes åbningstid skal du kontakte egen læge eller lægevagten.